

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 12 maja 2023 r.,
w sprawie wniosku **M. Ł.**,
o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym orzeczeniem
Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 24 lutego 2011 r., sygn. akt II AKa 5/11,
utrzymującym w mocy orzeczenie Sądu Okręgowego w Kielcach
z dnia 29 listopada 2010 r., sygn. akt III K 190/09,
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. w zw. z art. 21d § 1 ustawy
z dnia 18 października 2006 r. *o ujawnianiu informacji o dokumentach organów
bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów*

postanowił:

**odmówić przyjęcia wniosku M. Ł. o wznowienie postępowania
wobec jego oczywistej bezzasadności.**

UZASADNIENIE

M. Ł. pismem z dnia z dnia 14 marca 2023 r. wystąpił z wnioskiem o wznowienie postępowania lustracyjnego zakończonego prawomocnym orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 24 lutego 2011 r., sygn. akt II AKa 5/11, utrzymującym w mocy orzeczenie Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 29 listopada 2010 r., sygn. akt III K 190/09. W piśmie przedstawił on argumenty mające, jego zdaniem, przemawiać za potrzebą wznowienia postępowania w sprawie. W uzasadnieniu swojego wniosku przede wszystkim zakwestionował

merytoryczną zawartość rozstrzygnięcia podnosząc, że nie był tajnym współpracownikiem WSW, a jego kontakty z tym organem wynikały z obowiązków służbowych oraz podniósł, że list Prezesa Związku [...] z 2013 r. nie mógł być znany Sądom orzekającym w jego sprawie w latach 2010 i 2011.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Odmowa przyjęcia wniosku M. Ł. na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. wynikała z jego oczywistej bezzasadności.

Ustawa z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (dalej: ustawa lustracyjna) zawiera podstawy wznowienia postępowania właściwe dla postępowań dotyczących przedmiotu tej ustawy (zob. postanowienia SN: z dnia 29 stycznia 2008 r., sygn. akt II KO 25/06; z dnia 30 czerwca 2010 r., sygn. akt III KO 47/10). Art. 21d § 2 pkt 2 ustawy lustracyjnej stanowi, że postępowanie lustracyjne zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody nieznane przedtem sądowi, wskazujące na to, że prawomocne orzeczenie z powodu nowych faktów i dowodów jest oczywiście niesłuszne. Jednocześnie, zgodnie z art. 21d § 1 ustawy lustracyjnej, do wznowienia postępowania lustracyjnego, w zakresie nieuregulowanym przepisami niniejszej ustawy, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego. W konsekwencji w postępowaniu lustracyjnym zastosowaniu podlega m.in. art. 545 § 3 k.p.k.

Przepis art. 545 § 3 k.p.k. przewiduje, że sąd właściwy do rozpoznania wniosku o wznowienie postępowania jest zobowiązany do przeprowadzenia wstępnej kontroli okoliczności przedstawianych przez osobę występującą z inicjatywą uruchomienia procedury wznowienia postępowania. W sytuacji, gdy z treści wywodów przedstawionych we wniosku wynika, że podnoszone argumenty nie spełniają w ogóle kryterium ustawowych przesłanek wznowienia postępowania – powołany przepis nakazuje odmówić przyjęcia takiego wniosku, jako oczywiście bezzasadnego – bez podejmowania czynności zmierzających do usunięcia braków formalnych pisma procesowego. W szczególności o oczywistej bezzasadności wniosku świadczy przywołanie w jego treści okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu wznowieniowym (zob. np. postanowienia SN: z

dnia 23 września 2020 r., sygn. akt IV KO 93/20; z dnia 15 czerwca 2022 r., sygn. akt III KO 49/22).

Taki przypadek ma miejsce w przedmiotowej sprawie.

M. Ł. wielokrotnie wnioskował o wznowienie postępowania zakończanego prawomocnym orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 24 lutego 2011 r., sygn. akt II AKa 5/11, utrzymującym w mocy orzeczenie Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 29 listopada 2010 r., sygn. akt III K 190/09. W postępowaniu tym uznano, że M. Ł. złożył niezgodne z prawdą oświadczenie lustracyjne. Wskutek składanych przez lustrowanego wniosków o wznowienie postępowania Sąd Najwyższy wydał następujące rozstrzygnięcia:

- w sprawie IV KO 6/12 zarządzeniem Przewodniczącego IV Wydziału Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2012 r. odmówiono przyjęcia wniosku M. Ł.,

- w sprawie IV KO 96/13 zarządzeniem Przewodniczącego IV Wydziału Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2013 r. odmówiono przyjęcia wniosku M. Ł.; postanowieniem z dnia 30 stycznia 2014 r. Sąd Najwyższy utrzymał w mocy to zarządzenie,

- w sprawie IV KO 121/18 Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 10 lipca 2019 r. oddalił wniosek obrońcy M. Ł. o wznowienie postępowania,

- w sprawie IV KO 6/20 Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 27 lutego 2020 r. odmówił przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności,

- w sprawie IV KO 38/20 zarządzeniem Przewodniczącego II Wydziału Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2020 r. odmówiono przyjęcia wniosku; zarządzenie to zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2020 r., IV KZ 27/20,

- w sprawie IV KO 45/20 Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 7 lipca 2020 r. oddalił wniosek obrońcy M. Ł. o wznowienie postępowania,

- w sprawie IV KO 93/20 Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 23 września 2020 r. odmówił przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności; postanowienie to zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2020 r., IV KZ 51/20,

- w sprawie III KO 49/22 Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 15 czerwca 2022 r. odmówił przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności,

- w sprawie III KO 102/22 Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 28 września 2022 r. odmówił przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności.

Analiza tych akt wskazuje, że w sprawach o sygnaturach: IV KO 96/13, IV KO 121/18, IV KO 6/20, IV KO 38/20, IV KO 45/20, IV KO 93/20, III KO 49/22, III KO 102/22, lustrowany lub jego obrońca powoływali się na pismo Prezesa Związku [...] z dnia 22 marca 2013 r.

W piśmie z dnia 14 marca 2023 r. M. Ł. wskazał, że Sąd Najwyższy w dotychczasowych rozstrzygnięciach nie wziął pod uwagę podnoszonych przez niego argumentów, w szczególności dotyczących charakteru jego współpracy z Wojskową Służbą Wewnętrzną (WSW). Ponadto zdaniem M. Ł. treść pisma Prezesa [...] skierowanego do Rzecznika Praw Obywatelskich nie mogła być znana Sądom rozpatrującym w obu instancjach sprawę lustracyjną.

Rzecz jednak w tym, że dokładnie te same argumenty zostały przedstawione we wszystkich dotychczasowych wnioskach o wznowienie postępowania w sprawie lustracyjnej M. Ł. Skoro zatem okoliczności podnoszone w kolejnym piśmie wnioskodawcy były już przedmiotem uwagi Sądu Najwyższego orzekającego w przedmiocie poprzednich wniosków, to nie sposób twierdzić, że została spełniona przesłanka odnosząca się do „nowych faktów lub dowodów nieznanymi przedtem sądowni”, uzasadniająca wznowienie postępowania na podstawie art. 21d § 1 ustawy lustracyjnej. Zarówno w procesie lustracyjnym, jak i postępowaniach przed Sądem Najwyższym, zagadnienie przepisów zobowiązujących żołnierzy zawodowych do zawiadamiania o kontaktach z osobami przebywającymi za granicą, w tym członkami rodziny lustrowanego, było już podnoszone. Nie dopatrzone się w tych uregulowaniach okoliczności istotnej dla treści rozstrzygnięcia. Jednocześnie Sąd Najwyższy w poprzednich orzeczeniach odnotował, że w procesie lustracyjnym jednoznacznie ustalono, iż zakres współpracy lustrowanego z organami WSW znacznie wykraczał poza sferę samych informacji o wyjeździe za granicę najbliższych członków rodziny i miał szerszy przedmiot wynikający z zainteresowań tej służby (zob. np. postanowienie SN z dnia 23 września 2020 r., sygn. akt IV KO 93/20).

Fakt, że treść pisma Prezesa Z [...] – sporządzonego po prawomocnym zakończeniu postępowania lustracyjnego – nie mogła być znana Sądom orzekającym w sprawie, nie uzasadnia wznowienia postępowania w sprawie. Należy zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Najwyższego prezentowanym w przywoływanych orzeczeniach dotyczących kwestii wznowienia postępowania przeciwko M. Ł., zgodnie z którym Sądy orzekające w sprawie – choć nie mogły zapoznać się z treścią pisma Prezesa Z [...] – zetknęły się z okolicznościami, o których mowa w tym piśmie. Sąd Najwyższy zasadnie podniósł, że pismo to „stanowi jedynie odmienną ocenę wyrażoną na podstawie okoliczności ujawnionych w toku postępowań prowadzonych wobec M. Ł. i nie może zostać uznany za powołanie okoliczności określanych jako *propter nova*. Stanowią one bowiem interpretację definicji pojęcia tajnej współpracy przewidzianej w art. 3a ust. 1 ustawy lustracyjnej w oparciu o odmienne ustalenia faktyczne dokonane na podstawie własnej oceny tych samych dowodów, które stanowiły przedmiot wielopłaszczyznowej oceny obu Sądów w postępowaniu lustracyjnym” (zob. np. postanowienia SN: z dnia 10 lipca 2019 r., sygn. akt IV KO 121/18; z dnia 15 czerwca 2022 r., sygn. akt III KO 49/22).

W konsekwencji we wniosku nie zostały przedstawione żadne nowe dowody lub argumenty, które nie byłyby już przedmiotem poprzednich postępowań zainicjowanych wnioskami o wznowienie postępowania lustracyjnego. Wniosek lustrowanego należało zatem uznać za oczywiście bezzasadny i odmówić jego przyjęcia na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.